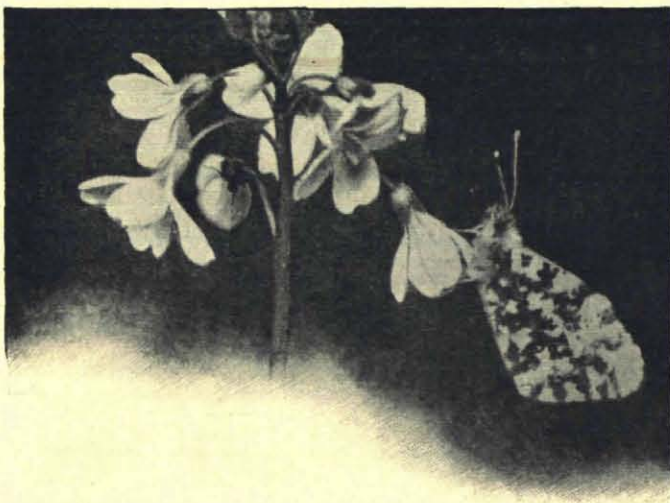

Dat is niet moeilijk, door de groote oranje toppen van de voorvleugels; althans bij het mannetje, het wijfje lijkt van boven gezien op een witje.

Dat volgen met de oogen is niet moeilijk, zei ik, maar alleen zoolang het diertje vliegt; zet het zich op een bloemtros van de pinksterbloem of een andere witte of licht paarse kruisbloem neer, dan

Een oranje-tip in ruststand op een slapende pinksterbloem.
Naar een foto van RICHARD KEARTON, genomen bij nacht met magnesium-licht.

is het plotseling verdwenen. Dit komt, doordat de onderzijde der achtervleugels, die in ruststand de voorvleugels bijna geheel bedekken, groen en wit gevlekt zijn. Het diertje verdwijnt, als het zit, geheel

in zijn achtergrond, in de groen met witte bloemtros.

Het is een merkwaardig voorbeeld van mimicry en daardoor is 't diertje volmaakt veilig op zijn gewone schuil- en rustplaats.

Gij ziet het hier op de foto uitmuntend getroffen, en juist in een stand, dat de onderzijde van den achtervleugel goed te zien is; het slapende beestje was verschrikt door 't plotselinge magnesium-licht en had zich verplaatst; anders was het niet zoo duidelijk zichtbaar geweest.

Wilt ge uw oogen en waarnemingskracht op de grootste proef stellen, zoek dan eens, een maandje nadat de vlinders verdwenen zijn, op een plek waar ge veel oranjetippen ^{zag} ziet vliegen en waar veel Pinksterbloemen staan, naar de rupsen op de stengels en bladeren van oude Pinksterbloemen of andere groote witte kruisbloemen; want daar leven ze op. Het zijn groene kleine rupsen, meest met heel kleine zwarte stipjes. Ik heb er vroeger dikwijls lang naar gezocht, een paar jaar geleden nog eens met onzen medewerker B. Boon, een halven middag lang op een plek, waar een poos te voren veel oranjetippen vlogen; wij vonden na heel lang turen wel een paar rupsen, maar dat bleken rupsen van een klein witje te zijn. Die van de oranjetip heb ik toen niet en nooit kunnen vinden. Heel waarschijnlijk komt de kleur van het dier zoo volmaakt met de kleur van blad en stengel van zijn voederplant overeen, dat alleen door het toeval het diertje ontdekt kan worden.

E. HEIMANS.

Iets over onze Ooievaars.

Van hooggeachte zijde is mij al reeds vroeger gevraagd in de *L. N.* eens iets ten beste te geven over den ooievaar. Hoewel een zoodanig verzoek mij altijd hoogst aangenaam is, en ik daaraan zoo mogelijk gaarne voldoe, heb ik in het onderhavig geval lang gearzeld alvorens aan het uitgedrukt verlangen gevolg te geven. Waarom? Niet omdat de lust mij ontbrak, maar eenvoudig omdat het zoo moeilijk is iets ordentelijks te verhalen omtrent een vogel die zoo gewoon, zoo algemeen bekend is als onze ooievaar, iets dat de moeite van het lezen eenigermate loont. Toch wil ik het beproeven; degen die het oud nieuws vindt, mag het gerustelijk overslaan.

Om op klassieke wijze aan te vangen moeten we eerst zien waar de ooievaar staat, welke plaats in het systeem de zijne is. Welnu dan, onze lang-been behoort tot de Waadvogels, die men ook wel

Stapvogels noemt. Linnaeus begreep de ooievaars in het geslacht *Ardea* (dat der reigerachtigen) maar later zijn deze vogels door Brisson in een nieuw geslacht *Ciconia* afgezonderd. Van dit geslacht zijn in Europa en ook bij ons twee soorten (species) waargenomen, de eene zeer zeldzaam, de tweede daarentegen hoogst gewoon.

De zeldzaam voorkomende is de zwarte ooievaar (*Ciconia nigra* [L.]) die slechts nu en dan als vreemde gast in Nederland wordt opgemerkt. In collecties is deze vogel spaarzaam vertegenwoordigd; in de collectie Crommelin aan het Leidsch Museum zijn twee jonge exemplaren van 1859 en 1884, beide uit Augustus; in het Museum van Artis is een jong ♂ van Texel met den datum 13 Augustus 1889 en nog een tweede voorwerp, maar of dit een in Nederland buitgemaakt individu is, weet ik niet. Verder zal er nog wel hier of daar een dergelijke

vogel bewaard worden, o.a. is er een op den huize Marquette te Heemskerk (N.-H.) die eenige jaren geleden in die buurt is geschoten, maar vele zijn het zeker niet. Ik voor mij heb er nog nooit een kunnen machtig worden.

Uit bovengemelde gegevens blijkt evenwel dat het meest jonge vogels zijn, die hier doortrekken en dat Augustus de maand is waarin men de meeste kans heeft ze aan te treffen.

De zwarte ooievaar, die een inderdaad prachtige vogel is, broedt in Nederland niet; hij is een bewoner van eenzame uitgestrekte bosschen waar de grond moerassig is, en vindt bij ons geen dergelijke plaatsen die hem als huisvesting kunnen dienen. Trouwens die broedplaatsen liggen meer oostelijk. De zwarte ooievaar gaat niet zeer hoog noordelijk, broedt in Westelijk Europa bijna niet, maar komt in Hongarije veel voor. In den winter trekt hij grootendeels naar Afrika.

In de „Bouwstoffen voor een Fauna van Nederland” door J. A. Herklots worden nog eenige opgaven gedaan; zie aldaar deel I, p. 91, 162 en 213 en deel II, p. 128, en van den heer A. J. Abspoel verneem ik dat hij den 3den September 1896 op Texel een oud exemplaar waarnam, dat zich in gezelschap van eenige gewone blauwe reigers bevond.

Dit weinige zal wel voldoende mededeeling zijn over onzen zeldzamen gast. Wie feiten of waarnemingen kent, die niet door mij genoemd zijn en die betrekking hebben op onzen zwarten vriend, zal ze nog wel eens willen opgeven.

En thans de gewone, de alom bekende *Oicinia ciconia* (L) onze witte Adebare. Hij draagt nog meer namen die door den heer Albarda zorgvuldig zijn opgeteekend, en schijnt behalve deze in Drenthe ook nog dien van Luibert te voeren. Aan een beschrijving doe ik natuurlijk niet, evenmin wil ik in herhaling vervallen van zaken, die al honderd maal omtrent den ooievaar verteld zijn, waarbij tal van fabeltjes en sprookjes uit de kinderkamer zouden moeten opgerakeld worden. Liever wil ik trachten, enkele dingen mede te deelen, die misschien niet van algemeene bekendheid zijn.

't Is nog guur en koud en 't ziet er bij ons nog vrij onherbergzaam uit, als de ooievaars in het voorjaar aankomen. Meestal, wat het groote gros betreft, valt deze aankomst in de tweede helft van Maart, doch ook wel vroeger, soms tegen 't eind van Februari verschijnen enkele individuen. Hierover bestaat een zeer lezenswaardig opstel van de hand van wijlen den heer Albarda, dat hij in 1887 in het *Album der Natuur* uitgaf, en dat ik aan de lezers van de *L. N.* recommandeer.

Het is voor die nieuwe aankomelingen een heel verschil van temperatuur na hun winterverblijf in

Afrika. Zij komen uit de aequatoriale streken van het westen van dat werelddeel, alwaar ze ook op Madeira zijn opgemerkt, passeeren over de hoofden van hun soortgenooten die in Noord-Afrika als standvogels huizen en komen dan bij ons dikwijls in een periode van sneeuwbuien en bevroren slooten terecht, gelijk in 1886 het geval was. 't Gebeurt dan ook wel, dat deze of gene niet tegen de koude en de schrale tafel bestand blijkt en op jammerlijke wijze omkomt. Doch dit is uitzondering; meestentijds worden de oude nesten weer behoorlijk bezet, eenigzins hersteld van de beschadiging sedert den vorigen zomer geleden door storm en regenvlagen, en het broeden neemt een aanvang. Wanneer dit is afgelopen, kost 't nog heel wat tijd, eer de jongen behoorlijk zijn opgevoed, en wanneer dit gedaan is en de vliegkunst genoegzaam is aangeleerd, vertrekken de familiën tot scharen vereenigd tegen het einde van Augustus naar het zwarte werelddeel.

De bij ons broedende ooievaars trekken niet naar Egypte en het verdere oostelijke Afrika; een trek in Z. O. richting zou dan ook iets zeer ongewoons zijn. Neen, ze gaan zuidwestelijk, 't geen ten overvloede bewezen wordt door de omstandigheid dat toen in de eerste helft der vorige eeuw, 't zal, meen ik, ongeveer in een van de jaren tusschen 1830 en 1840 geweest zijn, door een storm in de golf van Biscaye vele ooievaars te gronde gingen, hun aantal in het volgend broedseizoen alhier veel geringer was dan gewoonlijk.

De ooievaars uit oostelijk Europa kiezen oostelijk Afrika tot winterverblijf en komen vandaar in het voorjaar in ontzettend groote scharen terug.

Het schijnt dat de ooievaar evenals een aantal andere vogelsoorten, zooals zwarte roodstaart, europeesche kanarie, e. a. een neiging heeft om steeds meer noordelijk door te dringen. Tot vóór 30 jaren was hij in de omstreken van Dorpat een zeer zeldzame verschijning, in Esthland broedt hij eerst sedert de laatste 20 jaren, terwijl in dien tijd de eerste voorloopers der soort zich in Finland vertoonden. In dit laatste land is zij thans voor goed inheemsch en ook in Lijfland talrijk.

In het westen van Europa broeden veel minder ooievaars dan in het oosten. Zijn zij bij ons te lande nog tamelijk algemeen, in Groot-Brittannië verschijnen ze slechts op den trek in kleinen getale en broeden aldaar niet, maar ook in Nederland zijn lang niet zooveel ooievaars als in de voor hen gunstige streken van Duitschland. waar men „des Guten zu viel” soms wel drie nesten op één dak aantreft. In België, Frankrijk en op het Iberische schiereiland schijnt de ooievaar slechts zelden zijn zomerkwartier op te slaan, hoewel wat Spanje betreft eene uitzondering moet worden gemaakt voor Andalusie

waar hij vrij algemeen is, en o. a. te Sevilla zijn nest op enkele kerken maakt.

Niet alle ooievaars betrekken in het voorjaar een of andere nestplaats. Men heeft menigmaal opgemerkt dat geheele troepen van 3 tot 20, ja tot bijna 100 stuks den geheelen zomer bijeenblijven en zich steeds op velden en weilanden gemeenschappelijk blijven ophouden. Wat zijn dit nu? Algemeen houdt men ze voor overtollige mannelijke individuen, die als „guste” ooievaars bekend zijn. En voor deze meening is veel te zeggen, want bij de meeste vogelsoorten overtreft het aantal mannetjes dat der wijfjes, zoodat dit ook heel goed bij de ooievaars kan plaats hebben. Deze ongehuwde heeren schijnen zich dan gezellig te vereenigen in afwachting van mogelijk huiselijk geluk in een volgend jaar.

Het is intusschen ook niet onmogelijk, dat die „guste” ooievaars jonge vogels zijn die, evenals bij meer groote vogelsoorten het geval is, in hun eerste jaar nog geen vollen wasdom hebben bereikt en dus nog niet in staat zijn, een huishouding op te zetten. Was er nu maar een flink kenmerkend verschil in kleur tusschen de beide sexen, dan wist men al gauw of die theorie van een jonggezellen vereeniging opgaat of niet, maar aangezien dat verschil niet bestaat, blijft men eenigszins in het duistere tasten.

Menigmaal is waargenomen, dat wanneer de ooievaars zich tot de afreis gereed maken en daartoe op een of ander veld samenkomen, een soort terechtzitting wordt gehouden. Een groote kring wordt gevormd met de deftigheid die aan deze vogels eigen is, en in 't midden van den kring bevinden zich dan een of meer individuen, die door de overigen na lang klepperen, plotseling worden overvallen en gedood. Men heeft in dit zonderlinge feit werkelijk een vormelijke terechtstelling willen zien, maar ook dit zal wel tot het rijk der fabelen behooren. Aannemelijker schijnt althans de onderstelling, dat het hier eerder geldt het zich ontdoen van tochtgenooten, die om een of andere reden voor de groote reis te zwak zijn. Intusschen men weet het niet, en ook hier staat men voor een moeilijk op te lossen vraagstuk. Een fransch natuurvorsch, wiens naam mij niet te binnen schiet, heeft dergelijke „terechtstellingen” ook bij olifanten meenen op te merken.

Zoover mij bekend wordt de ooievaar door geen enkele wettelijke bepaling beschermd, en dit is ook niet noodig, want door overoud gebruik valt hem die bescherming door de menschen (althans in de meeste landen) van zelf ten deel. Er is geen andere vogel, als misschien nog de zwaluwen, die in gelijke mate niet alleen ontzien, maar zelfs aangehaald wordt. Daarvan getuigen duidelijk de oude karrewielen op palen, die we veelvuldig in onze weilanden zien.

Die soort van vereering voor den ooievaar is alom verspreid en berust meest op oude sagen en legenden, in één woord op 's menschen bijgeloof, niet op het positieve nut, dat die vogel ons schenkt, want met dat nut is het maar zoo zoo gesteld. In vroegere tijden dacht men er niet aan, zoo'n quaestie eens te doorgronden, maar thans, nu alles wetenschappelijk onderzocht wordt, blijkt veel geheel anders te zijn, dan men het zich voorstelde, en ook onze ooievaar verschijnt in een ander licht dan voorheen, toen hij werkelijk als een soort beschermer van huis en hof werd aangemerkt.

Laat ons nu eens nagaan, in welke mate de ooievaar kan geacht worden nuttig te zijn.

Wanneer wij de uitkomsten zien van de waarnemingen, die in latere jaren ter zake gedaan zijn, dan blijkt, dat meester Langbeen een ware alleseter is, en niet alleen zich voedt met alen, gelijk in het wapen der Koninklijke residentie in beeld wordt gebracht, of naar kikkers hapt, zooals de klassieke voorstelling op prentjes is. Neen hij houdt van een meer afwisselend menu, en haar en vederen staan op zijn spijskaart even zoo goed als de „kille” waterbewoners.

Voor de visscherij is de ooievaar bepaald schadelijk, want de hoeveelheid paling, baars en andere visschen, die hij verslindt of naar zijn jongen sleept, is lang niet gering. Ook worden veel van die geschubde prooien vermorst, zoodat niemand er van profiteert. De heer Mr. J. Pelinck Stratingh schreef mij inder tijd uit Bergum (Fr.) dat hij onder een ooievaarsnest in zijn buurt twee verdroogde baarzen en een snoekje benevens een aal vond, welk getal later nog vermeerderd werd met een tamelijk groot snoekje en enkele versche alen; een en ander bleef ongebruikt liggen.

Wat nu de klassieke kikkerhapperij betreft, valt deze eigenschap ook al niet te roemen. Kikvorschen toch zijn nuttige dieren, hoewel zij ook de schaduwzijde hebben van vischbroed te verslinden; maar daarentegen voeden zich vele visschen op hun beurt weer met kikvorsch-eieren of met die dieren zelf, zoodat in de vrije natuur die schaduwzijde van niet veel beteekenis is. Wel kunnen kikvorschen erg lastig worden in kunstmatige vischkweekerijen, in zoogenaamde broedvijvers, maar met eenige voorzorg zijn ze daaruit wel te weren. Over dit punt zijn interessante artikelen te vinden in het visscherijblad *Piscicultura* 2de jaargang n°. 46 en in de *Nederl. Jager* van 1897 n°. 91. Waar de ooievaar als kikvorschverslinder optreedt, kan zijn nut minstens betwijfeld worden.

Maar er is meer: wanneer ge ooievaars bedoord door 't weiland ziet stappen met het onschuldigste voorkomen ter wereld, denk dan niet dat ze daar geen booze daden verrichten. Hier ligt bijvoorbeeld

een nest van den graspieper of van de veldleeuwrik in een dik dotje gras verscholen; er zijn jongen in, en ze schijnen nogal goed verborgen te liggen. Daar komt Laugbeen aan en met zijn scherpe gezicht heeft hij al gauw de kleine familie ontdekt, die nu in een paar happen naar binnen verdwijnt. Jonge vogels of eieren, alles verslindt hij, en het zijn natuurlijk in de eerste plaats de vogels, die op weilanden en in lage, vochtige streken broeden, die van hem te lijden hebben. Men heeft opgemerkt dat op een plaats waar veel ooievaars broedden, de kieviten nagenoeg geheel verdwenen; jongen van waterhoentjes, eenden en dergelijke zijn hun een geliefde buit. Een verhaal van Dr. Victor Hornung in het tijdschrift *Der Zoologische Garten*, jaarg. XLI, n°. 6. p. 176 bewijst dit. Bij een boerenwoning op welker dak een ooievaarspaar zijn woning had opgeslagen, bevond zich een vijver die met dicht riet en struikgewas was omgeven, en waarop talrijke tamme eenden hun verblijf hielden. Die vijver werd door de ooievaars gaarne bezocht, omdat de slijkerige oevers hun overvloedig voedsel boden. Daar vond men op een dag aan den kant een kort te voren uit 't ei gekomen dood eendenkuiken, dat zwaar gewond was. De verdenking van deze euveldeed te hebben verricht viel eerst op de waterrat; aan den ooievaar werd zelfs niet gedacht. Men ging echter aan het bewaken van de jonge eenden en wat zag men? Een Adebar kwam aangevlogen en ging behoedzaam langs den oever stappen, greep plotseling een jong eendje, dat te dicht in zijn nabijheid kwam en doodde het met krachtige snavelhouden.

Ik zelf heb eens in den Haagschen Dierentuin gezien, hoe een der aldaar in gevangen staat levende ooievaars een volwassen musch wist te grijpen, deze onder vreeselijk schreeuwen van het slachtoffer in zijn sterken snavel doodbeet en daarna eenvoudig als een pil inslikt met veeren en al.

Ook jonge hazen en konijnen worden door den „Eilever” gevangen en opgegeten.

Uit het vorenstaande blijkt dat de ooievaar allerm minst als een onschuldige, onschadelijke vogel moet worden aangezien. Ja zelfs in het Maandschrift van het *Deutsche Verein zum Schutze der Vogelwelt* van 1899, N°. 3, p. 88, vind ik hem in bijzonder ongunstige termen vermeld, zoowel als vijand der kieviten als van de jonge eenden, en de schrijver zegt: „Ware „deze vogel niet door bijgeloof en traditie geheiligd, „dan zou men hem krachtig vervolgen; maar den „Indiërs zijn zelfs tijger en krokodil heilig!”

„Onze boeren worden eerst wakker, wanneer hun „lieve huisgenoot hun de eendenkuijken bij honderden „weghaalt. Elders bevinden zich in het naburige „dorp Mittelsbüren (bij Bremen) tusschen de twintig „en dertig ooievaarsnesten; ik telde tot drie bewoonde

„nesten op een en 't zelfde dak! In hetzelfde dorp „prijkt aan een schuur een kerkuil die door het „bijgeloof aldaar is gekruisigd. Wie niet hooren wil, „moet voelen.”

Dr. Bernard Altum, de bekende onlangs overleden schrijver van het fraaie werk „Forstzoölogie”, deelt de opinie, dat de ooievaar door de vernietiging van zoovele nuttige dieren, die hij als voedsel gebruikt, ongetwijfeld als schadelijk moet worden aangemerkt en dat het niet te begrijpen is, dat hij nog steeds door bijna iedereen voor heilig en onschendbaar wordt gehouden.

Evenwel, gelijk iedereen, heeft ook de ooievaar zijn goede zijde. Ik bezit een aardig werkje van Dr. E. Hartert, getiteld: „Die Feinde der Jagd”, Berlin 1885, waarin, 't moet worden erkend, zoowel het goede als het kwade van elk roofdier wordt uiteengezet. Ook van den ooievaar. En de schrijver verhaalt, dat hij in den herfst ooievaars heeft geschoten ter onderzoeking, wier magen bij opening bleken overvuld te zijn met regenwormen en ook eenmaal met muizen. Dat overigens bloedzuigers, kikvorschen, giftige en niet giftige slangen, hagedissen, kevers, slakken en ander gedierte, doch helaas ook eieren door den ooievaar worden gegeten.

E. von Homeyer vond in een ooievaarsmaag 192 stuks van de schadelijke grasrups en merkt op dat deze vogel een aanzienlijke menigte regenwormen verslindt.

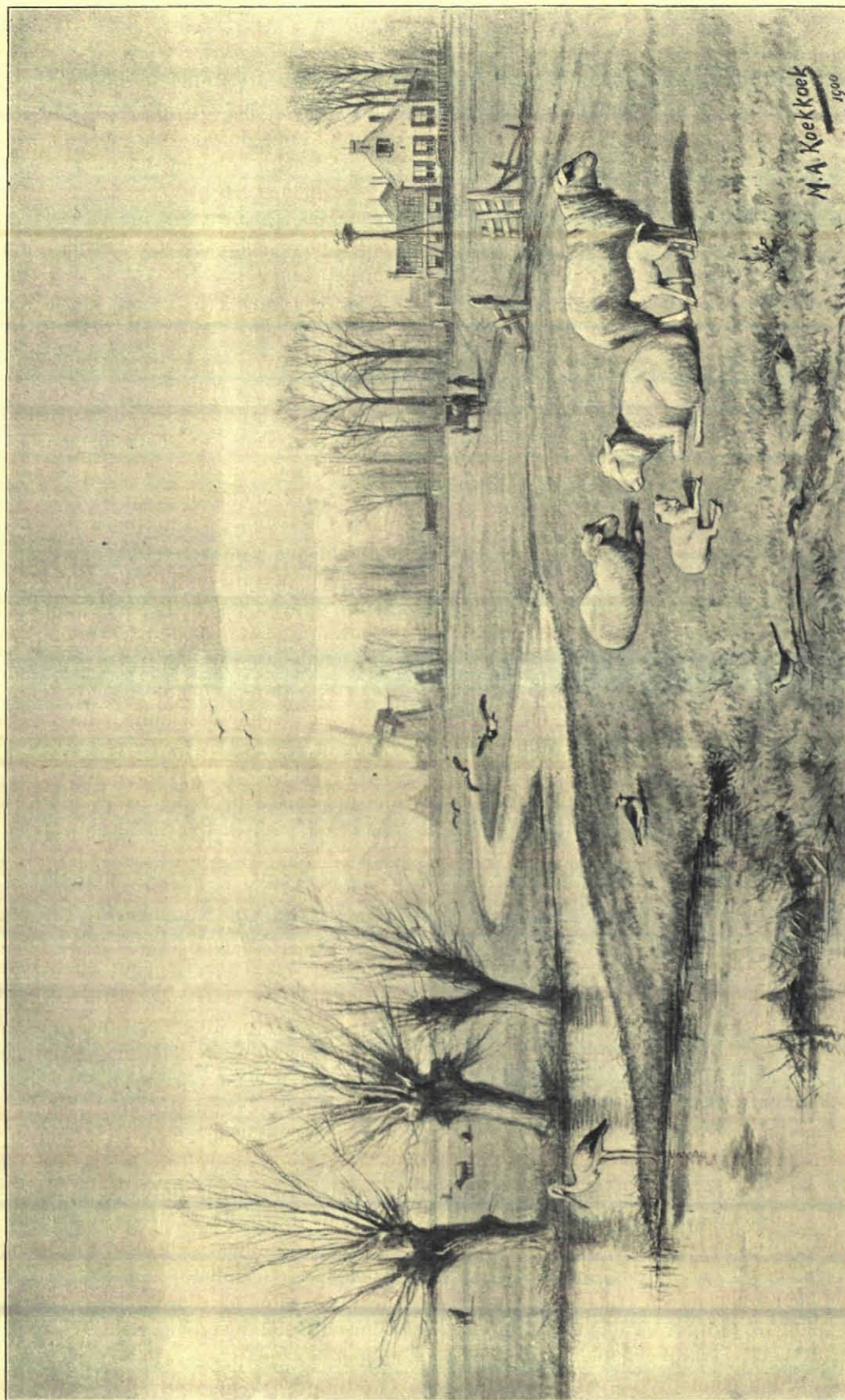
Wat alzoo een ooievaarsmaag bevatten kan wordt ons medegeeld door den Hofraad Prof. Liebe. Schrik niet lezeressen, het is maar het volgende: 141 larven van libellen, 3 waterkevers (*Hydrophilus piceus*), 4 gerande kevers (*Dytiscus marginalis*), 1 aaskever (*Sylpha obscura*), 1 loopkever (*Carabus granulatus*), 3 kikvorschen (*Rana temporaria*), de beenderen van nog vier kikkers, 8 salamanders (*Triton taeniatus*) en 1 knoflookpad (*Pelobates fuscus*).

„Quelle fourchette!” zou de franschman zeggen.

Prof. Liebe merkt daarbij op, dat gerande kevers en libellenlarven voor de visscherij schadelijk zijn, 't geen den ooievaar dus ten goede komt.

De slotsom waartoe vele der door mij aangehaalde en ook andere ornithologen komen, en welke ook ik gaarne beaam, is deze: dat het doodjammer zou zijn, indien we den statigen, deftigen, grooten vogel op onze weilanden geheel moesten missen; dat hij, evenals iedere andere soort, zijn reden van bestaan in de natuur onbetwistbaar heeft en dat enkele ooievaars het evenwicht in de natuur zeker niet zullen schaden, daar zij zoowel ten goede als ten kwade werkzaam zijn; maar dat een al te sterke vermeerdering van hun aantal behoort te worden tegengegaan.

Nu, voor die al te sterke vermeerdering bestaat bij ons niet veel kans, misschien echter wel hier

M.A. Koekkoek
1900

APRIL.

en daar in Duitschland waar men soms, gelijk boven gemeld werd, tot drie nesten op één dak vindt.

Ten slotte nog een vraag. Heeft men wel eens opgemerkt, dat ooievaars op het nest zittend steeds den kop vooruit tegen den wind houden omdat het hun onaangenaam schijnt te zijn wanneer de wind hun van achteren in de veeren blaast? Dit feit

werd waargenomen door Dr. C. Floericke die verder daarover mededeelt (*Aquila* 1899, N°. 3, p. 306), dat dit altijd zóó precies uitkomt, dat een bij een huis broedend ooievaarspaar het windvaantje gerust kan vervangen.

Mr. R. BR. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

Doorn, 11 Februari 1901.

L E E U W E R I K E N.

„'k Heb er maar weer eens een honderd gekocht, mijnheer! 'k Had er wel al een vijftig thuis zitten, maar och, een paar honderd raak ik er voor Nieuwjaar licht kwijt en — den laatsten Maandag waren er zooveel op de markt, ik dacht, ze gaan vandaag voor een prijsje.”

Dat waren eenige woorden ter verklaring van het ongewone leven, hetwelk ik bij mijn vogelhandelaar hoorde, toen ik er laatst wat eten ging halen voor mijn gevleugelde vrienden. 't Kwam van achter een doek, die gespannen was voor een paar groote pakkisten, welke dienst doen als voorloopig verblijf van pas gevangen vogels.

Natuurlijk bevond zich achter de doek rasterwerk, heel fijn kippengaas, want tralies deugen volstrekt niet in zulk een hok, daar de schuwe vogels er licht de snavels aan kwetsen en dan zijn ze heel vaak verloren.

En de honderd, die hij gekocht had, zaten daar weer achter en waren — ge begrijpt het reeds, als ik u zeg, dat het October was — leeuweriken.

Heerlijke veldzangers, door onze vogelwet negen maanden van het jaar beschermd, omdat ze zoo nuttig zijn en die tot loon van het goede, dat ze gedaan hebben gedurende al de dagen van 1 Januari tot 1 October, de laatste drie maanden van het jaar vogelvrij verklaarden zijn in de letterlijke betekenis. Ze worden dan met honderden, ja duizenden per dag gevangen, wat in dien tijd zoo gemakkelijk gaat, daar de vogels zich dan in groote troepen vereenigd hebben.

De arme dieren moeten dan voor het meerendeel een zeer smartelijken dood ondergaan. De vogelaar maakt korte metten en knijpt ze de borst in. Hij brengt ze naar den poelier en deze doet ze verhuizen naar de keukens van de fijnproevers.

Een aantal mannetjes leeuweriken ondergaat dit lot niet. De vogels worden in houders, dat zijn platte kooien, geplaatst, ter markt gebracht en komen via den vogelkoopman in de kooien, waar ze bij eene uitstekende verzorging, volgens mijne meening nu

juist niet zóó erg te beklagen zijn, als vele menschen wel denken.

Mijn nachtegaal ten minste vindt het er, schijnt het, nogal goed. Als ik hem 'smorgens verlof geef om zijn gevangenis te verlaten, ten einde wat meelwormen uit mijn hand te nemen, dan vliegt hij, als het ontbijt voor hem afgeloopen is, er weer heel netjes in. En dat zou hij, geloof ik, niet doen, als hij er zich niet thuis gevoelde.

Mijn sijsje is in het geheel niet op zijn gemak, als het per ongeluk uit de kooi geraakt bij het happen naar het sla-, andijvie- of paardenbloemblaadje, dat ik het voor houd. Het toont zich erg blij als het goed en wel weer „binnen” is.

Toch is voor duizenden vogels het leven in gevangenschap eene ondragelijke marteling. Ik bedoel voor zulke dieren, welke gevallen zijn in de handen van „liefhebbers,” die het hun nu eens aan water, dan weer aan voedsel en voortdurend aan reinheid laten ontbreken.

De vogelhandelaar maakte het kleed van een der groote kooien los en toen zag ik een troepje van $\pm$ 50 leeuweriken dooreen krioelen. Ik zocht er een paar van de grootste en meest forsche vogels uit. Dat zijn gewoonlijk de mannen.

Ze gingen mee naar huis en zullen, als het me mogelijk is dit voorjaar een nest jonge vogels te bemachtigen, moeten dienen als voorzangers.

De eene zit op 't oogenblik al zoo kalm op zijn graszoodje te kijken, als dat van een gevangen leeuwerik maar verwacht mag worden, terwijl de andere, schuw als altijd, rondloopt en door pikken aan het houten deel der kooi zijn grooten angst uitdrukt, zoodra iemand zijn verblijf nadert.

In het begin was die bangheid zoo groot, dat ik vreesde hem eerst nog in een ander hokje te moeten brengen, dat speciaal ingericht is voor vogels, die pas hun vrijheid kwijt zijn. 't Is een pakkist, van voren voorzien van rasterwerk en waarin op pl. m. een handbreedte van de zoldering een stuk oud linnen is gespannen evenwijdig met dien kant. Springt nu